

Esztergomi Lapok.

SZERKESZTŐSÉG:

SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSES-FÉLE HÁZ),

HOVÁ A LAP SZELLEMI ÉS ANYAGI RÉSZÉT ILLETŐ KÖZLEMÉNYEK KÜLDENDŐK.

KÉZIRATOK NEM ADATNAK VISSZA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP ES CSÜTÖRTÖKÖN.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	12 K.
Fél évre	6 K.
Negyed évre	3 K.

-> EGYSZÁM ÁRA 12 FIL. <-

KIADÓHIVATAL:

SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSES-FÉLE HÁZ)

HOVÁ AZ ELŐFIZETÉSI PÉNZEK KÜLDENDŐK.

HIRDETÉSEK

ÉS NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEK A KIADÓHIVATALBAN VÉTELTNEK FEL.

Feltámadunk!

Messze innen, francia földön, kopár sziklabérczek aljában, örökzöld fenyvesek között fekszik egy kolostor. Benne jámbor barátok laknak. Ugy hívják őket hogy karthausi szerzetesek. Ennek a rendnek igen szigorú szabályai vannak. A chartreusi kolostor falai közül örökre száműzve van a világi hiúság: beszélni nem szabad és a komor templom boltívei alatt csak a szent zsolozsmának lelket felemelő accordjai hallhatók.

A kolostor lakóinak egész életükön át csak két szót szabad kiejteni, ezt a két szót: Memento mori!

Ha a testvérek egymással találkoznak, ez a két szó az üdvözlés.

Előttünk, a világ hiúságainak élő emberek előtt, elijesztő értelme van e két szónak.

... Emlékezzél a halálra! ...

A chartreusi barátok fülében mennyei zene ez, mert ebben a két szóban rejlik előttük a földi létnek minden boldogsága...

* * *

Az „ESZTERGOMI LAPOK” tárczája

A szerelem városa.

A városban nagyon megbámulták a fehérhaju ifjút. Délben a fő-utca korzóján látták először, amint komoran gondolatokba merülve róttá az utca aszfaltját.

A fehérhaju ifju mellett kacagó tüzes szemű asszonyok suhantak el, virágos tavaszi ruhájuk hódító illatfelhővel árasztotta el az egész utcát s a mosolygásuk fénye vetekedett a vakító tavaszi napsugárral. A várost a szerelem városának hitták és a fehérhaju ifju idegenül járt-kelt e kábitó asszonyi forgatagban.

A déli korzón összesügték az emberek:

— Vajjon ki ez az idegen ifju? Oly különös. Az arca fiatal s a feje ezüstfehér. Egy huszonöt éves aggastyán.

És a fehérhaju ifju mintha semmit sem venne észre abból a lázas kíváncsi izgalomból, melyet a megjelenése okozott, komoran folytatta sétáját.

A fehérhaju ifju pedig egy szegény, szerencsétlen ember volt. A nagy szenvedések embere, aki egy végtelen éjszaka után arra virradt, hogy fekete hajfürtjei hófehér színt váltottak. Es ekkor nagy szenvedéseivel megfutmodott. A világ másik végébe ment, a szerelem városába, hogy felejtse, hogy meggyógyuljon.

A szerelem városa különös hely volt. Ott mindenki vidáman, boldogan élt, az asszonyok szerettek, férfiak elhíztak. A fehérhaju ifju nem jól érezte magát e gondfalan világban. Idegenül

Holnap szomorú ünnepre virrad a keresztény világ.

Istennek egyszülött fia nagypénteken szenvedett irtózatot halált a keresztfán.

Ismerjük ezt a szent történetet.

Az isteni küldött a hitetlen tömeg áldozata lett. A tömeg amelynek elég alkalma volt meggyőződni arról, hogy Jézus Christus rendkívüli lény, nem akart meghajolni ama tanítások előtt, amelyek az örökké való Istennek bölcsességéből fakadtak. Nem akart hinni, ama csodatételek, amelyek csakis a Mindenható teremő erejének megnyilatkozásai voltak s így kiáltott fel:

„Ha Jézus Christus Istennek fia, állásuk, képes-e megszabadulni kezeink közül?!”

És amikor az isteni küldött minden megaláztatást eltűrt s homlokát megvérezte a tövis koszoru és kinhalálra a keresztre szegeztetett, a tömeg ujjongott, mert azt hitte, miszerint bebizonyította, hogy Jézus Christus nem az Isten fia.

S a keresztben szenvedő Jézusnak ajkai imát rebegtek:

ödöngött ide-oda, a kacagó tüzes szemű asszonyok és elhízott férfiak közt. Végre maga is belátta, hogy így nem juthat célhoz.

— Meg kell ismerkednem velük, — gondolta — különben elpusztulok.

És megismerkedett. Könnyen ment. Az egész város csak róla beszélt hetek óta, a huszonöt éves aggastyánról, ki ezüstfehér fejével és szomorú arcával úgy különbözött mindenkitől. Az asszonyok rögtön beleszerettek, a férfiak testvérüknek fogadták.

— Hogy hívnak testvér? — kérdezték a férfiak.

A fehérhaju ifju elgondolkozott, aztán röviden felelte:

Nevezetek Jóbnak, a szenvedések embereinek.

Az asszonyokra ez a név is nagy hatással volt. Fölragyogott tekintetük és suttogva mondták egymásnak:

— Milyen érdekes ember!

Es ettől kezdve a szerelem városában valóságos ünnepelték a fehérhaju ifjút. A multjában valami rendkívüli dolgot sejtettek és ez a titokzatos komorság, amelylyel a szenvedések embere elhárította magától a kíváncsi kérdézősködéseket, csak növelték érdekességét az emberek szemében.

Pedig a fehérhaju ifju e tartózkodásával semmit sem akart elérni, csak őszintén, becsületesen meg akart gyógyulni. A multját azért nem bolygatta, mert félt a lelkén ejtett sebek feltépésétől.

Hanem a városban, a csupa boldog emberek hazájában ezt nem értették meg. Es tovább

„Bocsás meg Atyám nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!” ...

Azután szólott a latorhoz, aki mellette várta a megváltó halált:

„Ne csüggedjél, velem leszesz Atyám országában!”

Végre leszállt az éjnek sötétje és a Golgothán minden elesendesült ...

* * *

Tudjuk, hogy a hitetlen tömeg mily óriásit csalódott, midőn azt vélte, hogy a testnek kinzásával, megölésével mindent elpusztított. Mert a lélek, az örökkévaló Istennek örökké élő tartozéka, tovább is élt.

Jézus Christus harmadnapra feltámadott.

Memento mori.

Ne féljünk a haláltól! A szerves élet elvegyül ugyan az anyag birodalmában, de a lélek örökké él. A halál csak átmenet, amelytől irtózni nincs okunk, mert mögötte van az örök élet, mögötte van a biztató tudat:

Feltámadunk!

D'or.

faggatták, gyötörték őt lelketlen kérdéseikkel, amiktől a fehérhaju ifju még betegesebb lett.

Azonban idők multán valami különös változás ment végbe a városban. A kacagó, tüzes szemű asszonyok és elhízott férfiak annyira érdekesnek találták a málázó, álmatag fehérhaju ifjút, hogy észrevétlenül utánozni kezdték. A férfiak igyekeztek lefogyni, hogy legalább karcsúságban közelítsék meg őt, az asszonyok pedig elszoktak a kacagástól és ehelyett napfényes délelőttökön kimentek a korzóra, álmatagon néztek az égre és belesóhajtottak az illatos tavaszi levegőbe.

A fehérhaju ifju pedig egy napon arra ébredt, hogy igen jól érzi magát a szerelem városában. Ha a szalókban lép, csupa sóhajtozó asszony fogadja, akik csöndes hangon beszélnek, vagy magukba mélyedve hallgatnak. A férfiak is megkomolyodtak, a szavukból a gondolkodók lemondó bölcsessége árad. Oh, ezek rokonlelkek mind, akik megértik az ő nagy szenvedéseit.

Es ez az érzés boldoggá tette a fehérhaju ifjút. Bizonyos szeretet költözött a szívébe azok iránt, akik elkísérték őt saját gondolatvilágába és az a tudat, hogy nagy fájdalomával nem áll egyedül a világon, félig már meggyógyította.

Egy mélabus alkonyaton aztán mondta szalonjában egy szép asszonynak:

— En Jób vagyok, a szenvedések embere.

Az asszony szemében könnyek csillantak meg erre és megfogta a fehérhaju ifju kezét.

Ettől kezdve a fehérhaju ifju szerelmes lett az asszonyba és észrevétlenül meggyógyult.

Egy reggel csodálkozva nézett a tükörbe. Az arczán, mely eddig halvány volt és borus,

A városi tisztviselők országos fizetésrendezése.

II.

A magyar királyi államvasutak tisztviselői hasonló módon cselekedtek és mozgalmuk ma már annyira előrevitte közös érdekeiket, hogy belátó méltányosságra határozottan számíthatnak!

A vármegyék tisztviselőinek fizetésrendezése érdekében kész törvényjavaslat fekszik a képviselőház asztalán!

A belügyminiszter Úr a körjegyzőknek évtizedek óta hangoztatott keserves panaszait vizsgálat tárgyává tette és belátó méltányosságának abban a törvényjavaslatban adta országszerte elismert tanujelét, amely végre megszabadítja a nemzetnek igazi napszámait az anyagi gondoknak túl súlyos terhétől!

A hazai tanitóság helyzetének megjavítását célzó eddigi törvényes intézkedések nemcsak végrehajthatnak, hanem nap-nap után tapasztalhatjuk, hogy a közoktatásügyi m. kir. kormány nem szűnik meg tovább is folytatni azon üdvös munkát, amely a magyar tanítókat mig egyrésztől kiemeli a nyomor karjaiból, másrésztől olyan helyet biztosít annak a társadalomban, amely a népnevelés hivatott bajnokát méltán megilleti.

Végül látjuk, hogy a földnek munkásai, a gyáraknak hangyaszerzőgalmu népe és a vállalatok alkalmazottai az utolsó napszámig mind mind kiküzdik maguknak azt, hogy ne páriáknak, hanem embereknek, és hogy kenyéradóik az Emberszeretetek magasztos elveit tisztelni kényyszerülve, nekik embert megillető ellátást biztosítsanak!

A kenyérért folytatott küzdelem tisztviselő harcsozai közül Magyarországon ma már csak a törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsosai bíró városok tisztviselői hiányzanak. — Százharminczkilenc város tisztviselői! — Egy olyan tábor, amely létszáma, értelmiségre, viszonyaira nézve versenyre kelhet az állam tisztviselőinek számával s messze fö-

pirosság ömlött el és fény derengett rajta. Az ezüst-fehér hajában pedig fekete fürtöket vett észre.

— Mi ez? — kérdezte a fehérhajú ifju tuláradó örömmel. Hiszen vissza fiatalodom. Boldogságának első pillanatában kitünő eszméje támadt. Elutazik a városból. Elmegy bucsutlanul valamely messze vidékre és nem tér vissza addig, amíg teljesen vissza nem fiatalodott. Milyen boldog lesz az az asszony. Hogy meg fogja lepni.

Es elutazott.

II.

Fél év múlva a fehérhajú ifju visszatért a szerelem városába. Ejfeketé volt a haja és tűzpiros az arca.

— En Jób vagyok, a szenvedések embere! — mondotta, amikor belépett az asszony szalójába és kacagott hozzá.

Az asszony ránézett, egy kissé megrázkódott és csöndesen mondta:

— Nem ismerem.

Kábuló fejjel futott ki az utcára.

— Oh, mi ez? Hát ennyire megváltozott volna?

Sietve ment a korzóra. Az asszonyok álmatagon járták az utcát és az égre néztek. A férfiak nehéz léptekkel sétáltak fel-alá és a földet bámulták. Mikor megpillantották a fehérhajú ifjut, örömmel siettek hozzá. A fehérhajú ifju pedig lekapta a kalapját és boldogan lengette feléjük. Ekkor fekete hajára esett tekintetük és elfordultak.

Az ifju elfulladtan kiáltotta:

— En Jób vagyok, a szenvedések embere.

Az emberek erre megvetéssel susogták egymásnak:

— Hiszen ez egy közönséges csaló.

Pakots József.

lőzi a vármegyék tisztviselőinek látszámát. — Egy olyan tábor, amely ma még esendes rezignációval, szervezetlenül és tanácstalanul áll s amely ha egyszer szervezve lesz és sérelmeit felsorolja s azoknak orvoslása véget csatarendbe áll, ki is tudja vinni jogos követeléseit!

És ezt a táborot ne ériutenék a körülötte folyó harcoknak eredményes küzdelmei?!

Csodálatos ez a passiv viselkedés, mikor tudatában vagyunk annak, hogy ellátásunk a lehető leggyaralóbb; midőn annál jobbat fenntartó városaink hanyatló gazdasági viszonyai miatt nem remélhetünk s amikor a reánk háruló munkateher súlyát alatt roskadozunk; akkor, midőn teendőinknek 90%-a állami érdekből teljesítendő feladatokból áll és sem a thj. sem a r. t. városok az állami érdekből teljesített munkálatokért egy gyarló fillérrel sem támogattnak! akkor, midőn az agyon pótadózott városi közlakosság helyzetünkön a sanyarú közgazdasági viszonyok által gátolva, egyáltalán nem segíthet és akkor, midőn pl. a vármegyei tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat szerint a vármegyéknek az irnok 2400 kor. fizetési maximumot érhet el, holott a városi tisztviselők között a r. t. városokban a polgármesteren és rendőrkapitányon kívül még a tanácsnokok fizetése sem éri el ezen összeget!

És ha mégis találunk okot, amely miatt a városi tisztviselők eddig nem csatlakoztak a tisztviselők jólétét célzó általános mozgalomhoz, ez az ok csakis az lehet, hogy nem találunk meg a kellő formát, amelynek keretébe sérelmeinket befoglalhattuk volna, és mert a tisztviselő testületet fenntartó városi közönséget a helyzet alapos ismerete mellett újabb áldozat hozatalára nem kérhettük, türelemmel viseltük sorsunkat!

A vármegyei tisztviselők és községi jegyzők fizetésrendezését célzó törvény javaslatok azonban arról győznek meg bennünket, hogy kormányzatunk teljesen belátta, miszerint a törvényhatósági és községi közélet további megterhelésével a köztisztviselőknek jogos kérelme soha kielégíthető nem lesz. Hogy tehát a sérelmek orvosoltassanak és a megyei tisztviselők, s illetve községi jegyzők fizetési az emberi méltányosság határai között rendezhető legyenek, a kormány az államkincstár hozzájárulását helyezi határozott előtérbe a jelenlegi fizetések kiegészítése végett.

Az már most a kérdés: mivel vagyunk mostohább gyermekei az államnak, mint a vármegyei tisztviselők és a falusi jegyzők s miért kell fájón éreznünk a mellőztetést akkor, midőn ép olyan természetű munkát végezzük, mint azok, s midőn valamennyiünknek munkássága együttvéve az államfenntartás biztosítása érdekében történik.

Különösen fontos ez a kérdés akkor, midőn a hazai városok múltja és jelene azt mutatja, hogy minden honboldogító törekvés a városokból indult ki, mert a városok a természetes központjai a nemzeti szellem fejlesztésének a tudomány és művészet terjedésének, melegségei azon zsenge palántáknak, amelyek a hazai városokban összpontosulnak a közgazdasági életnek az egész országot behálózó szálai, szóval a magyar városok és azoknak a fenébb ismertett hazafias irányban buzgólkodó tisztviselői szintén megérdemlik azt, hogy az állam részéről belátó méltánylásban részesüljenek!

Arra tehát, hogy a hazai tisztviselők országos mozgalmához a városi tisztviselők is csatlakozzanak, eljött az idő!

Feltétlenül hangot kell adni régen időszerűvé vált panaszainknak, amolyeknek főbbjei a következők:

1. a fizetés csekélyisége;

2. a drága megélhetési viszonyok;

3. a rendezett tanácsú városok tisztviselőinek azon alárendelt helyzete, hogy őket az 1886: XXII. t. cz. minden megkülönböztetés nélkül a községi alkalmazottak közé sorolván, az állami és törvényhatósági tisztviselők semmi kedvezményeiben nem részesülnek.

(Vége köv.)

HIREK.

— **Tisztelgések.** A városi tisztikarnak küldöttsége *Vimmer Imre* polgármester vezetésével mellet vasárnap tisztelgett *Frey Ferencz* országgyűlési képviselőnél, mely alkalommal a városi tisztviselők fizetésrendezésére vonatkozó emlékiratot azon kéréssel nyújtották át, hogy a város országgy. képviselője annak értelmére szentelt önálló indítványt tegyen a képviselőházban az országos fizetésrendezés érdekében. Ugyanez a küldöttség kedden délelőtt *Horváth Béla* főispánnal tisztelgett, kérve, ügyüknek meleg párolását, hogy a főispán, mint az országgy. képviselő megígérték, hogy a tisztviselők mozgalmát minden jóakarattal támogatni fogják.

— **Az esztergomi hölgyek díja.** Az április 7-én Esztergomban megtartandó tisztí vivőverseny egyik győztesének az esztergomi hölgyek egy szép emléktárgyat ajánlottak fel. Hihetőleg az esztergomi helyőrség egyik tisztje fogja kivívni magának az esztergomi hölgyek szép ajándékát.

— **Ujabb kath. ifjúsági egyesület.** A bátorkezsin alakult „Bátorkezsi Kath. Ifjúsági Egyesület” alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **A város képviselőtestülete** hétfőn délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés összehívásának két oka volt. Nevezetesen az erdőn termelt fának mielőbbi kitarakítása erdőrendészeti szempontból sürgős lévén, meg kellett határozni az eladásra kerülő osztályozott tűzi és egyéb fának árát s azon időt, amikor a faváltás kezdetét veheti. A fának ára nem változott. A fahordás megkezdésének határidejéül április 6-át tűzött ki. A második sürgős ügy *Kollár Károly* tanácsnok fegyelmi ügyében beérkezett miniszteri döntés volt. E szerint a belügyminiszter *Kollárt* 1000 korona pénzbüntetésre ítélte és elrendelte, hogy állásába április 1-ével visszahelyeztessék. A közgyűlés a miniszter döntését néma csendben tudomásul vette s miután a polgármester a helyettesítő tisztviselőknek elismerésre méltó buzgalmát bejelentette, a közgyűlés az elnöki székéből tett azon indítványt, hogy a felfüggesztett tanácsnoktól visszatartott fizetési hányad a helyettesítéssel megbízottak között jutalmul szétosztassék elfogadta és a tanácsot annak fogantatásával megbizta.

— **A hásvéthétfői Kaszinóestély.** Mind inkább szélesebb körökben nyilatkozik meg az érdeklődés a hásvéthétfői kaszinó estély iránt. Ugy látszik hogy ezen estély egy nagy sikerrel fogja gazdagítani a működő gárda eddig elért nagy sikereinek sorozatát. A két férfitartásban mintha hajnalát látnánk az újra ébredő dalárdáknak. Igazán kívánatos, hogy a hangverseny-élet városunkban újra felvirágozzék. Hol van az a szép idő, mikor széles Magyarországon Esztergommak volt a legelső dalárdája? „A mai táncok” magánjelenet a monológ irodalomnak legújabb gyöngyét képezi, kitünő ötletességével nem fogja eltéveszteni a hatást. „A szegény asszony meséje” *Várady Antal* meleg poezisének egyik legszebb virága, a hozzá irt *Czobor* zenénél hatásosabb muzsikát már rég nem hallottunk — de ne vágjunk elébe a történeteknek, a műsor maga kész sikert jelent! Ezen estén fogja bemutatni *Balog Géza* ujonnan szervezett zenekarát is úgy, hogy a talpalávaló jó zenében sem lesz hiány.

— **Pénztézeti közgyűlés.** Vasárnap délelőtt tartotta a kereskedelmi és iparbank évi rendes közgyűlését, melyen a részvényesek nagy számmal jelentek meg. Az igazgatótagsági választások alkalmával két új tagot választottak meg *Hübschl Sándor* és *ifj. Heischmann Ferencz* személyében.

— **Sajtóperünk.** F. hó 29-én *Dr. Strausz* komáromi törvényszéki vizsgálóbíró d. e. 9 órákor megjelent szerkesztőségünkben, a hol az *Adorján János* helybeli bérkocsitulajdonos és

neje által „Zobor” sajtóperbe zett ezikk eszközlők alkalomkös szerkés t-hát erec bíró nyon végre a c is monda kézirát tu

— S meg a t katonai b gomi fiuk osztálybel

— A ozelláry G ki az eszt diszelnöke választó k estén tánc diszelnök jelenni a bekötött n

— S hirt egy s letéről és ztben v remtés hi hová? — fulni két másodsor lölték lesz zolva kirá vennék a E héten 2 a habokt náthára v

— M városi kéy rendeletét dett, hogy toknál az inspekciót tően muta szüntette urak nyu sen boroz reng, hog mási váro kányi bér szintén ne dig a sza lene tartá met egyet az Eszter voltak, esz hették me dig a csur niök. Az bet Eszte részről ti gabiró ur tott bérk részről E figyelméb azokat a hosszú gy hogy nem Párkány- éjelt kény

— A Szászvári bányafelü tette Dor folyton e tartása le szüntetté már nem ben elvál ság váló állapotok kíváncsian függ, hog székutató pedig vég A társasá melyhez a latnak ez csapás vo közsémbán sága ezt tott jogob

neje által lapunkban „Tévesztett utak“ című „Zobor“ álnév alatt írt cikk miatt emelt sajtóperben a vizsgálat kiegészítésül a nevezett cikk kéziratát beszerzendő házkutatást eszközölt. A cikk kézírata nem volt ezen alkalomkor a szerkesztőségben így azt felelős szerkesztőnk ki sem adhatta. A házkutatás tehát eredménytelen maradt. Ezután a vizsgálóbíró nyomdánk személyzetét hallgatta ki s végre a cikk szedője hosszas vállalat után be is mondta a vizsgálóbíróknak az általa szedett kézirat tulajdonosának a nevét.

— **Sorozás.** A városnál tegnap ejtették meg a tavalyi állításkötelesek sorozását. A katonai bizottság szörnyen aratott az esztergomi fiúk között, ugyanarra, hogy az I. korosztálybelieknek majdnem fele alkalmas lett.

— **A doroghi képviselő díszelnöksége.** Szacelláry György a doroghi kerület képviselője, ki az esztergomi iparos ifjak önképző körének díszelnöke, a kör husvét hétfőjén tartandó tisztválasztó közgyűlésén elnökölni fog. Ugyanazon estén tánczoszort rendez az ifjuság melyen a díszelnök szintén részt vesz, valamint megfog jelenni a kaszinó azon esti szinelőadással egybekötött multságán is.

— **Szerelmi fürdő.** Csak nemrégén adtunk hírt egy szerelmes leányzó öngyilkossági kísérletéről és ma megint abban a szerencsés helyzetben vagyunk. Egy ilyen szerelmes teremtés hideg fürdőre vágyott s beleugrott hová? — a kis Dunába, hol nem igen lehet megfújni két okból: először mert nem elég mély, másodsor pedig mert a parton életmentőjelöltek lesnek az alkalomra, hogy a vízbe gázolva kiránczigálják azokat, kik ha komolyan vennék a halált a nagy Dunába ugrádoznak. E héten *Tóth Rozália* cseléd leányt huzták ki a habokból, természetesen élve és egy alapos náthára való reménységgel.

— **Mizeriák.** Csak nem rég tárgyalta a városi képviselőtestület a bérkocsisok szabályrendeletének azon pontját mely arról intézkedett, hogy a Párkány-Nánára éjeli érkező vonatnál az esztergomi bérkocsisok is tartanak inspekción. A közgyűlés bár több szónok értehetően mutatott rá a következményekre, megszüntette ezt az intézkedést s így a bérkocsisurak nyugodtan alusznak most, vagy kedélyesen boroznak, míg az utas közönség azon töpreng, hogy miképp jut be éjnek idején a primási városba. Mert tudni való, hogy a párkányi bérkocsisok is komótos urak, kik éjeli szintén nem szeretnek a vasúthoz járni, hol pedig a szabályrendelet szerint inspekción kellene tartaniok. F. hó 29. és 30. közötti éjeli ismét egyetlen kocsi sem állt az állomásnál, s az Esztergomba utazók kik számszerint négyen voltak, csak egy szerencsés véletlen folytán telt meg kocsin a hosszú utat, különben pedig a csunya időben gyalog kellett volna bejőniök. Az idegenek megfogadták, hogy soha többet Esztergomba nem jönnek. Míg tehát egy részről tisztelettel kérjük a túlsó járási főszolgabíró urat, hogy azon éjeli szolgálatot mulasztott bérkocsisokat szigorúan büntesse meg, más részről Esztergom város közönségének ajánljuk figyelmébe határozatának káros voltát. Kár azokat a jó idegeneket kik hozzánk jönnek ily hosszú gyaloglásra ítélni. Különben azt hisszük, hogy nem sokára valami élelmes vállalkozó Párkány-Nánán szállodát nyit azoknak kik az éjelt kénytelenek ott tölteni.

— **A doroghi bányapusztulás.** Az Esztergom Szászvári Köszénbánya részvénytársaság doroghi bányafelügyelősége már hivatalosan is értesítette Dorogh községet, hogy a viz az aknában folyton emelkedik, úgy hogy a bánya üzemből tartása lehetetlenné vált. Az üzemet már be is szüntették annál is inkább, mert a vezetőség már nem akarja a bányakapitánysággal szemben elvállalni a felelősséget. A részvénytársaság valószínűleg közgyűlést hív egybe ezen állapotok megbeszélése végett. A doroghiak kíváncsian néznek a közgyűlés elé, mert ettől függ, hogy vajjon a társaság fog-e most újabb székutatásokat eszközölni a határban, vagy pedig végleg megszűnik a doroghi bányászat. A társaság bérleti szerződése 60 évre szól, melyhez a doroghiak ragaszkodnak, s a társulatnak ezt respektálnia kell. Határtalan nagy csapás volna Doroghra, ha az eddig oly virágzó köszénbányászat megszűnnék. A község lakossága ezt tudja s azért a sze-ződésben biztosított jogokat valószínűleg nem könnyen adja fel.

— **Közgyűlés.** Az esztergomi iparos ifjak önképző egyesülete saját helyiségében f. évi április hó 4-én (husvét hétfőn) d. u. 3 órakor rendez évi közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: A szervező bizottság beszámolója. Jelölő bizottság előterjesztése a tisztviselői kar megválasztása czéljából. Tisztikar megválasztása. A házszabályok előterjesztése és megvitatása. Esetleges indítványok. — Este 8 órakor az egyesület saját helyiségében táncfűzért rendeznek.

— **Sajtóper.** Legutóbbi lapszámunkban megírtuk azt, hogy mily fordulatot vett azon sajtóper, melyet *Etter Gyula* primási urad. intéző indított *Bárfay Géza* ellen, mert az őt „Szabadság“ című lapjában megtámadta. Azon megtörtént tényre vonatkozólag pedig, hogy *Bárfay* egyik helybeli tekintélyes ügyvédet nevezte meg a támadó cikk értelmi szerzőjéül, megjegyeztük, hogy majd elvállik az igazság a hamisságtól. E híreinkre vonatkozólag a következő tartalmu levelet kaptuk:

Esztergom, 1904. márczius 29.

Tekintetes Gerenday József Urnak,
mint az Esztergomi Lapok szerkesztőjének
Helyben.

Kedves Barátom!

A helyi lapok legutóbbi számai azt a hírt közölték, hogy *Bárfay Géza*, a „Szabadság“ felelős szerkesztője a komáromi kir. törvényszék előtt a múlt héten lefolyt főtárgyaláson azon kijelentést tette, hogy az *Etter Gyula* által ellene emelt vád tárgyat képező hírlapi cikkeknek nem ő a szerzője, hanem egy esztergomi ügyvéd, a kit a törvényszék előtt meg is nevezett és a ki ellen a kir. törvényszék a pótvizsgálatot el is rendelte.

Sem az érdekelt felektől, sem hivatalos uton nem értesültem ezideig még arról, hogy *Bárfay Géza* kit jelölt meg a büntető bíróság előtt mint tettest, vagy bűnrészt; csak a szálló hírből szereztem azt a tudomást, hogy *Bárfay Géza* a főtárgyaláson kifejezetten az én személyemet nevezte meg a cikk szerzőjeként.

Ezt tudva, sietek neked, kedves Barátom, őszinte köszönetet mondani azon jóleső bizalmadért, melyet az állítólagos szerzőnek előlegezni szives voltál, midőn a f. hó 27-én megjelent. lapszámában regisztrált fenti tényeket azzal a véleményemmel kísérted, hogy a pótvizsgálat bizonynyára ki fogja deríteni a törvényszék előtt történt kijelentés alaptalanságát. Ezzel kapcsolatosan azonban arra is kérlek, hogy b. lapodban légy szives közzétenni Hozzád intézett ezen soraimat; azt óhajtom ugyanis, hogy a közönség széles rétegeiben elterjedt hírek — *Etter Gyula* tisztelt barátom érdekében is — mielőbb illő czáfolatban részesüljenek.

Nyíltan és határozottan állítom és vallom, hogy a *Bárfay Géza* által nekem imputált cikkeknek szerzője nem vagyok; azt nem irtam, megírására *Bárfay Géza*t fel nem kértem, őt közlés czéljából adatokkal, információval el nem láttam, s egyáltalában a közlemény megjelenésére *Bárfay Géza*nak impulzust nem adtam.

Szives előzékenységedet előre is köszöni, s barátiilag üdvözöl.

tisztelő híved

Dr. Burián János,
ügyvéd.

Ezen levél után nekünk egy kevés mondani valónk van. *Bárfay Géza* a tegnapi „Szabadság“-ban ezen levél alapjául szóló híreinket misztifikációnak nevezi és egy hasábon át tárgyalja az ügyet kiokosító szándékkal, de gyegek bujdosit játsza sorok, szavak és értelmekek között, nyilván azért, hogy a körülményeket nem ismerő közönség előtt úgy tűnjék fel a dolog, mintha mi csak légből kapott kacsaftaláltunk volna fel a közönségnek. Ez nem bosszant bennünket, bár nem is örülünk annak, hogy *Bárfay Géza* témájánál bennünket érdekesített. — Tárgyilagosan és jóhiszeműleg írt híreinket a fenti levél vétele és kiadása után megtoldjuk azzal a véleménynyel, miszerint — a közönség józan ítélete fogja eldönteni — hogy vajjon miképpen válik el az igazság a hamisságtól. Mindenesetre kellemetlen lehet az ha a paragrafusok gyöngysorai valakinek oly szoros nyakéket képeznek, hogy az a bocsánat kéresek közben alig kap levegőt, és ezt még a közönség előtt kellemesnek kell feltüntetnie, de hiszen mi nem szereztük neki ezen állapotot.

— **Öngyilkos katona.** *Moravetz Antal* 76. gy. ezredbeli szakaszvezető a nagy Dunába ugrott szerelmi bánatában. A gyöngye lelki embert, kedden délelőtt fogták ki a szentgyörgy-mezei határban holtan.

— **A hétfői közgyűlésből.** Napirend előtt *Dóczy Ferencz* városi képviselő jelentkezett szólásra. Azt panasolta, hogy az állami beruházási törvényben Esztergomról gondoskodás nem történt. Természetesen egész hévvel pertractálta ezt a kérdést és igen találóan csoportosította azon sérelmeket, amelyek Esztergomot folyton érik. Beszéde közben a jelen volt országgyűlési képviselőt is megkérdezte arra nézve, vajjon mi lehet a mellőztetés oka? *Frey Ferencz* országgy. képviselő egészen helyesen megmagyarázta azután, hogy habár a törvényjavaslatban egy évvel ezelőtt Esztergomról is szó volt, a földmívelési tárca vezetésében beállott változás új irányt teremtett s az eredeti javaslat újból átdolgoztatott, de abból Esztergom kimaradt. Ő minden lehetőt elkövetett a város érdekeiért. A téli kikötőre vonatkozólag azt felelték neki, hogy arra az esztergomi viszonyok nem alkalmasak és Komárom kapta meg azt. Több fontos követelményre is kitért városunk országgy. képviselője, mint olyanokra, amelyekről a város boldogulása szintén függene és előadta, hogy azoknak érdekében folyton részen lesz. Végül a polgármester számolt be arról, hogy a hatóság folyton sarkalja a kormányt a város érdekében, tehát e részben sem mulasztott el semmi. — A választ a képviselő testület tudomásul vette.

— **Nemzetközi nagy lóvásár Érsekújvárott.** A Nyitrai Gazdasági Egyesület által a f. évben rendezendő XXII-ik nemzetközi lóvásár Érsekújvárott (Budapest és Bécestől gyorsvonaton 2—3 órányi távolság) ismét május hó első hétfőjén s az ezt megelőző vasárnap délután vagyis május hó 1-én délután és május hó 2-án fog megtartatni. Ezen lóvásár Magyarországon a legjelentékenyebb és a legjelentékenyebb a legkeresettebb, melyet a tenyésztők és kereskedők egyaránt fölkeresnek. Főként a külföldi lókereskedők szokták az érsekújvári lóvásárt fölkeresni. A múlt évben is 500 drb. különféle használatra való ló adatott el. Lakások és istállók az érsekújvári rendőrkapitányi hivatalnál rendelkezhetők.

— **Legújabb sajtóperünk.** Vasárnapi lapszámunkban „Sajtóper“ címmel közölt híreinkre vonatkozólag a „Szabadság“ legutóbbi számában azt írja, hogy ellenünk sajtóper indítottak. Kik? Mik? Hol? Miért? Hogyan? Miképpen? és — mikor? Mi semmit sem tudunk még róla, de ha lesz valami ebből csak áprilisban lehet. Nyugodtan nézzünk eléje.

I R O D A L O M.

* **A verseny sehol sem nagyobb napjainkban mint a napi sajtó terén.** Krajczáros, meg két krajczáros lapok teremnek gomba módra; mások függetlennek hirdetik magukat, holott vagy a kormány vagy egy nyereszkedő pénzcsoport diktálja elveiket. A valóban intelligens magyar olvasó-közönséget azonban már nem lehet félrevezetni, nem lehet eltántorítani régi, megszokott lapjától, mely érdekeit híven szolgálja s melyet épen bátor szókimondásáért és függetlenségéért szeretett meg évek hosszú sora óta. Ilyen lap a Pesti Hírlap, mely napjainkban kétségtelenül a legkedveltebb, legelterjedtebb napilap, független a kormánytól, pártoktól és érdekcsoportoktól, szabadelvtű megalakulás nélkül és demokrata minden ízében. A Pesti Hírlapot ma is, mint már **negyedszázad** óta mindenkor a politikai és szépirodalmi írók legjelesebbjei támogatják. Legtartalmasabb, legváltozatosabb és legnagyobb terjedelmű napilapjaink között. Speciális rovatokkal és speciális kedvezményekkel az olvasóközönség részére. Minden előfizető ajándékkal kap évenként egy díszes nagy képes naptárt s kedvezményes áron járathatja a legjobb divatlapot. Művelt ember ma már nem lehet el újságolvasás nélkül, kivált mikor szenzációs események vannak készülöben, mint ez idén. Azért magunk részéről is csak melegen ajánlhatjuk a Pesti Hírlap megrendelését, melynek előfizetési ára egy óra 2 kor. 40 fillér, negyedévre 7 korona s a Divat Szalonnal együtt 9 korona. Az előfizetést a kiadóhivatalba (Budapest. V. Váci körút 78.) legjobb postautalvánnyal küldeni. Onnét mutatványszámokat is lehet kérni.

* **Kakas Márton.** Pompás képek, vidám apróságok tarkítják a Kakas Márton legújabb számát is. A címkép, a melyet Bér Dezső rajzolt a sorozásról állít élénk egy mulatságos jelenetet, míg a hátulso szines rajzzal Jeney Jenő gunyolja ki elmésen azokat, a kik fölültek az automobil csalóknak. A lap belső oldalaira Linnek Lajos, Eder Gyula, Ház Miklós és Kürthy György rajzolt vidám témájú szép képeket. A szöveg is aktuális és ötletes. A Kakas Márton előfizetési ára negyedévre három korona. Egy száma 30 fillér, kapható minden újságelárusítónál.

Felelős szerkesztő és lapfőlapdos: **GERENDAY JÓZSEF**

166/1904. szám.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar vallásalap tulajdonát képező és Esztergom vármegyében Csolnok és Leányvár községek határában fekvő birtok, 1904. évi október hó 1-től 1916. év szeptember hó 30-ig terjedő 12 évi bértartamu, az alulírott főtisztviselnél vágsellyén 1904. évi április hó 21-én délelőtt 10 órakor tartandó zárt ajánlati nyilvános verseny útján fog együttesen haszonbérbe adni.

A csolnoki birtok 335⁰¹/₁₂₀₀ hold
A leányvári birtok 247⁵⁵/₁₂₀₀ hold
Összesen: 582⁰⁴/₁₂₀₀ hold.

A bérleti szándékozók a fönt kitett határnapra azzal hivatnak meg, hogy egy koronás bélyeggel ellátott s a kellő bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtával felszerelt írásos zárt ajánlataikat borítékozva az alulírott közalapítv. főtisztviselnél legkésőbb a versenytárgyalási nap délelőtti 9 óráig nyújtsák be.

Az ajánlatokban a bérleti szándékolt bér-gazdaságért egészben felajánlott évi haszonbér számokkal és betűkkel kiírandó és kijelentendő azokban egyszersmind hogy ajánlattevő a versenytárgyalási és haszonbérleti feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Bánatpénzül 1200 korona vagy készpénzben vagy biztosíték képes értékpapirokban avagy pedig a Pesti Hazai Első tkpénztár betéti könyvecskéjében az ajánlathoz csatolandó vagy pedig a közalapítv. központi számtartó-ságnál (Budapest, V. ker. Hold-utca 16. sz.) vagy állami (adóhivatal) pénztárnál teendő le és az arról szóló nyugta csatolandó az ajánlathoz.

Elkésve érkezett vagy kellőleg ki nem állított távirati vagy fel nem szerelt ajánlatok valamint utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Oly egyének, kik gyámhatalom, vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén akik az uradalommal szemben hátralékos tartozásban vannak, vagy bármi czimen perben állanak, a versenyből ki vannak zárva.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek a közalapítv. ispánságnál Esztergomban és a közalapítványi gazdasági kerületi főtisztviselnél Vágsellyén a hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Vágsellyén, 1904. év márczius hó 18. án.

Sellyei ker. mkir. közalapítv.
Főtisztviség.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknel.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József**, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Prágai sonkák.

Kiváló finom minőségű 2½—6 kilós prágai sonkát szállít kilónként 1 kor. 88 fillérért utávéttal mellet.

V. MISOVSKY nagyfűstöldéje
PRÁGA 183/1 Liliengasse.

30 éve Első jegyű.

Évi gyártmány 49.000 kerékpár.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

Egyedüli képviselője Esztergomban:

Schenkengel A.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, azért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb-gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem — A fajok ismertetésére vonatkozó, szines fénynyomatú katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Cím:
Ermelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya,
u. p. Székelyhid.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára
Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

JEDLICKA REZSÓNÉL Esztergom, Buda-utca 50 sz.

Meghívó.

AZ ESZTERGOM-MEGYEI PÁRKÁNYI TAKARÉKPÉNZTÁR XXXII. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

saját helyiségében 1904. április 9-én délután 3 órakor fogja megtartani, — melyre a t. részvényesek meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés.
3. A mérleg megállapítása s a nyereség felosztása és a felmentvény megadása.
4. Az alkalmazottak korpótlék szabályzatának megállapítása.
5. Az új nyugdíj-szabályzat megállapítása.
6. 2 igazgatósági tag választása
7. Egy tisztviselői állás betöltése.
8. Egyéb bejelentett indítványok.

Az elnökség.

Kivont az alapszabályokból:

17. §. A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlés tartását megelőző év végéig nevére átíratott s az szelvényével együtt a közgyűlés megkezdése előtt annak tartására az intézet pénztáránál letéttet.
 18. §. Minden részvény egy szavazatra jogosít; 10 szavazatnál többet azonban senki, sem saját személyében, sem mások által képviselve, sem másoknak képviseletében, sem mindhárom módon együtt nem gyakorolhat.
- Felkéretnek a t. részvényesek, hogy a munka torlódás elkerülése végett, részvényeiket, legalább a közgyűlést megelőző napig letenni sziveskedjenek.